

*Zöldebb otthon
tisztább jövő*

TOP-2.1.3-15-TL1-2016-00047

Csapadékvíz infrastruktúra fejlesztése

Bonyhád

Tisztelt Lakosok! Kedves Bonyhádiak!

A környezet, a klíma védelmének fontosságáról napjainkban egyre többet hallhatunk, de egyre többen vagyunk, akik teszünk is érte. Minden, a környezetünk érdekében tett apró változtatás javulást eredményez. Előrelátó, tudatos életformával sokat tehetünk környezetünkért, a jövőnkért. Ahogy a háztartásoknak az egyén szintjén, úgy az önkormányzatoknak a közösség szintjén kell a környezet védelmének érdekében cselekedni.

Ezért pályáztunk a „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések” című felhívásra is. Az elmúlt években tapasztalt rövid idő alatt, nagy mennyiségben lehulló csapadék jelentős károkat, elöntéseket okozott városunkban is. A projekt keretében a Völgység patak áradását lassító árhullámcsökkentő záportározót, és a dr. Kolta László utcától az Attila utca nyomvonalon a Völgység-patakig egy új csapadékvíz elvezető vezetékét építettünk tehermentesítve a Fáy lakótelep és Perczel-kert csapadékvíz elvezető rendszereit.

De nem csak a jelentős forrást igénylő beruházásokkal tehetünk környezetünkért! A már hosszú évek óta megvalósított, szemléletformáló programjaink, akcióink egyrészt figyelemfelhívóak, másrészt konkrét eredményt érnek el, mint a TeSzedd mozgalom keretében a szemétszedés, vagy az Életfa program keretében városunk új lakóinak köszöntésére, a faültetés. 2020. évi programjainkról kiadványunk végén találnak információt.

A kiadványunkban praktikus tanácsot osztunk meg Önökkel, hogyan is legyen fenntarthatóbb, ZÖLDEBB OTTHONUK, hogyan óvjuk közösen Földünket, városunkat, jövőnket.

Bonyhád, 2020. április

*Filóné Ferencz Ibolya
polgármester*

IVÓVÍZ - SZENNYVÍZ - CSAPADÉKVÍZ

Napjainkban a víz értéke egyre inkább nő. A települések folyamatos fejlődése egyre több tetőfelületet és egyre több burkolt felületet eredményeznek, mely megváltoztatja a természetes hidrológiai körfolyamatokat a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségét és minőségét.

Bonyhádon a szennyvízelvezetés- és tisztítás szolgáltatás elválasztott rendszerű szennyvízelvezető művel valósul meg, mely kapacitásából és technológiájából adódóan kizárólag háztartási és előtisztított ipari szennyvíz befogadására elvezetésére és megtisztítására alkalmas. Esővíz közcsontra-hálózatba juttatása nagyobb esőzések alkalmával a szennyvíztisztító mű túlterhelését és károsodását, alacsonyabban fekvő területek elöntését, szennyvízelvezetés- és tisztítás költségeinek növekedését okozhatja. A szennyvízelvezető mű biztonságos üzemeltetése közös érdekünk, ezért kérjük tisztelt lakosokat, hogy fokozottan figyeljenek arra, hogy az ingatlanon összegyűlő csapadékvíz elvezetése szabályosan, a szennyvízelvezető törzshálózattól teljes mértékben elkülönítve történjen. Az 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 85. § (5) bekezdése értelmében elválasztott rendszerű szennyvízelvezető műbe csapadékvizet, továbbá a csapadékvíz-elvezető műbe szennyvizet juttatni tilos!

A tetőfelületeken keletkezett csapadékot esővíztározó ciszternában tárolva később öntözésre is használhatjuk. Az öntözést a kora reggeli vagy az esti órára időzítjük, ezzel megakadályozhatjuk, hogy a növény égési sérüléseket szenvedjen. Illetve ezekben az időszakokban a párolgás mértéke is kisebb.

A víz nemcsak a környezeti tényezők egyike, hanem az élő szervezetek nélkülözhetetlen alkotója is. Magyarországon az egy főre eső vízhasználat nagyjából 90-110 liter/ nap.

Víztakarékosságra és használati melegvíz igényünk csökkentésére érdemes víztakarékos betétet (perlátort) szerelnünk a csapokra. Használatukkal 50%-kal csökkenhet a vízfogyasztás.

Egyik legnagyobb vízpazarló eszközünk az angol WC. Használjunk víztakarékos wc tartályt, melyből a kifolyó vízmennyiséget mi magunk szabályozzuk! A vízszámlán is hamar meg fog mutatkozni a különbség.

Egy rosszul záró szelep miatt a WC-tartályból naponta akár 700 liter víz is elfolyhat.

Ha folyóvíznél mosunk fogat, 50-70 liter vizet is elhasználhatunk. Amennyiben a víz csak használatkor folyik, úgy 2 liter

Forrás: <https://femipa.hu/otthon/esovizgyujto-taraly>

is elég a fogmosáshoz, fogmosó pohár használatával ez a mennyiség még tovább csökkenthető. Mosogatáskor hasonló a helyzet, folyó vizet csak öblítéskor használjunk (akkor is mértékkel).

Mosó- illetve mosogatógépet csak akkor indítsuk el, ha megtelt, ezzel áramot, vizet, és mosó/mosogatószer is megtakaríthatunk.

Ne öntsünk a lefolyóba és WC-be sűrű zsiradékot, ételmaradékot, gyógyszert, maró vegyszert, használt olajat! Egy liter olaj egy millió liter vizet képes fogyasztásra alkalmatlanná tenni. A veszélyes anyagok a hulladékudvarban, a használt sütőolaj a hulladékudvarban vagy a MOL töltőállomáson díjmentesen leadható.

A talajba, illetve talajvízbe szivárgó veszélyes anyagokkal végső soron saját magunkat mérgezzük.

Amennyiben fosszilis energiahordozókból előállított energiát használunk, legalább fogyasszuk mértékkel!

MEZŐFÖLDVÍZ KFT. • Bonyhádi Főmérnökség Ügyfélszolgálatának címe:

7150 Bonyhád, Széchenyi tér 12. **Elérhetőség:** Honlap: www.mezofoldviz.hu

• E-mail: ugyfel@mezofoldviz.hu • Tel.: 06 (80) 442-442

Ügyfélfogadás: hétfő: 8-14 • kedd: 14-18 • szerda: 10-14 • csütörtök: – • péntek: 8-12

HULLADÉK

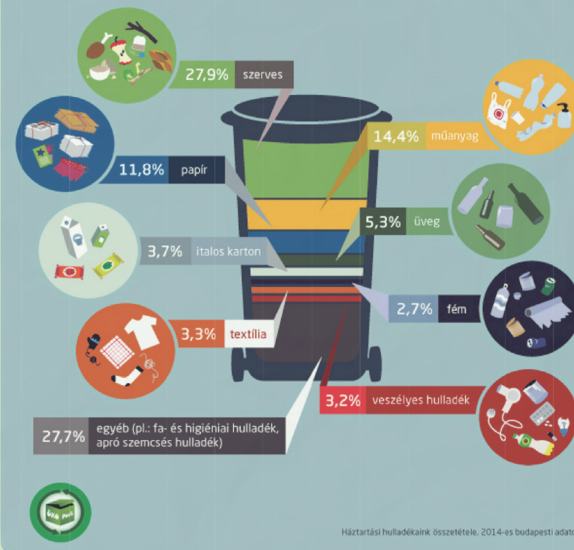
A hulladék mennyisége évről évre egyre nő, mellyel nagymértékben terheljük környezetünket. Annak érdekében, hogy a jövő generációja is élvezhesse a természet nyújtotta szépséget és egészséges környezetben élhesse mindennapjait fontos feladat a hulladék mennyiségének csökkentése, keletkezésének megelőzése a nyersanyaggal és erőforrással való takarékoskodás. A keletkezett hulladék mennyiségét csökkenthetjük szelektív hulladékgyűjtéssel, komposztálással, illetve újra használattal, deleginkább azzal, ha nem is termelünk.

Hulladékpiramis: Az EU által meghatározott hulladékkezelési megoldások.

MUTASD A SZEMETED, MEGMONDOM KI VAGY!

Két Gellért-hegynyi szemetet termelünk évente, pedig ennek nagy része értékes nyersanyag! Komposztáljunk, szelektáljunk, vásároljunk tudatosan, s ezt a környezetünk is meghálálja!

Forrás: www.okopack.hu • www.hulladek.eu

Háztartási szemetünk összetételét az alábbi ábra jól szemlélteti. A hulladékpiramis elvei alapján a szerves hulladékot **komposztáljuk**, a műanyag, papír illetve üveg hulladékot **gyűjtjük szelektíven**, amit lehet **használni újra**, kerüljük az egyszer használatos műanyagokat, vásároljunk tudatosan! Ha mindezt betartjuk, akkor a háztartási hulladék mennyisége (ami végső lerakásra kerül a hulladéklerakóban) minimálisra csökkenthető. Ezt a néhány dolgot szem előtt tartva sokat tehetünk környezetünkért, mindemellett pénzt is megtakaríthatunk.

HULLADÉK MEGELŐZÉS – TUDATOS VÁSÁRLÁS

Tudatos vásárlással befolyásolhatjuk a gazdasági folyamatokat is.

- Vásároljunk helyben, vagy a közelben megtermelt zöldséget, gyümölcsöt a piacon!
- Vásárláskor vigyünk magunkkal kosarat, vászon táskát, húzózsínóros tasakot!
- Készítsünk bevásárló listát mi az amire szükségünk van (ne a reklámok alapján vásároljunk)! Ezzel egyúttal az étel- és italhulladék mennyiségét is csökkenthetjük.
- Ne menjünk éhesen vásárolni, így elkerülhetjük a pillanatnyi éhségérzet által kiváltott ingereket!
- Fogyasszunk kevesebb készített, feldolgozott élelmiszert (pl. felvágottat)! Nem csak drágábbak, egészségtelenek, de megvásárlásukkal jelentős mennyiségű csomagolási hulladék keletkezéséhez járulunk hozzá.
- Műanyag palackos ásványvíz helyett igyunk csapvizet! **A Bonyhádon található 14 db mélyfúrású rétegvízből származó ivóvíz minősége mindenben megfelel a minőségi követelményeknek.** Szénsavas ásványvíz helyett vásároljunk helyi termelő által készített szikvizet/szódavizet. Ezzel a helyi piacot is támogatjuk, illetve műanyag-hulladékot sem termelünk.
- Használjunk környezetbarát mosó/tisztítószeret! Vannak boltban megvásárolható változatok, de az ecet, citromsav, szódabikarbóna felhasználásával is tisztává varázsolhatjuk szanitereinket, edényeinket, bútorainkat, mosószórával pedig ruháinkat.
- Papírszalvéta és papírtörő helyett használjunk textilből készült változataikat!

HULLADÉKOK SZELEKTÍV GYŰJTÉSE

A szelektív hulladékgyűjtés célja:

1. Környezetünk védelme, az emberi tevékenységből eredő környezetterhelés és szennyezés-kibocsátás csökkentése.
2. (Az emberi tevékenység által) megtermelt, a jövőben már nem hasznosítható, a hulladéklerakóba kerülő hulladék mennyiségének csökkentése.
3. A másodnyersanyagok (pl. papír, üveg) kinyerése és hasznosítása, ezáltal a primer erőforrások (pl. fa, természeti erőforrások) kímélése.

A szelektíven gyűjtött háztartási szilárd hulladék **újrahasznosítható**. Megfelelő ipari előkészítés után másodnyersanyag keletkezik belőle, amit újra fel lehet használni termékgyártáshoz (pl. papírból újrapapír).

A szelektív hulladékgyűjtés sikerességének alapja, hogy minden fajta másodnyersanyagot a lehető legtisztábban adjunk tovább hasznosításra!

Milyen módon gyűjtjük? A kartondobozokat hajtsuk szét, vagy tépjük kisebb darabokra, az élelmiszermaradékkal szennyezett dobozokat öblítsük ki, mielőtt beletesszük a gyűjtőbe. Fontos, hogy a hulladék ne legyen élelmiszerrel, olajjal, zsírral szennyezett! A palackokat, flakonokat, alumínium italos- és konzervdobozokat laposra taposva helyezzük a gyűjtőedénybe!

Hova tehetjük az üveghulladékot? Az üveghulladékot központi, forgalmas helyeken kihelyezésre kerülő zöld színű edényekbe dobjuk. Ahogy a műanyag, a fém és a papír esetében is, ide is csak a tiszta, ételmaradékoktól és olajtól, zsírtól mentes üveghulladékot helyezzük el.

Hulladékudvarban leadható hulladékok: zöldhulladék, bútor-lom, üveg, építési törmelék, fénycső, gumiabroncs, használt növényi (sütő)olaj, fáradt olaj, akkumulátor, elektronikai hulladék, fém, növényvédőszer maradék, festék, toner, szennyezett csomagolási hulladék, fagyálló stb.*

Lejárt szavatosságú gyógyszert a **gyógyszertárban**, hulladékká vált injekciós tűt, injekciós fecskendőt a Bonyhádi Kórház és Rendelőintézet **szakrendelőjében a betegirányításnál, vagy a fekvőbeteg osztályon** lehet leadni. Használt sütőolaj a MOL töltőállomáson is leadható.

Kép forrása: <http://vpkozuzem.hu/site/content/veszelyes-hulladek-gyujtes-0>

* bővebb információ: <https://new.delkom.hu/hulladekudvarok/> linken, illetve a +36/30 602 01 76 telefonszámon

Hulladék-fajta

Szelektív kukában gyűjthető

Szelektív kukában nem gyűjthető

papír

újságpapír, hullámpapír, kartonpapír, karton csomagolási dobozok (pl. élelmiszer és kozmetikai cikkek dobozai), csomagolópapír, irodai papírhulladék, leporellók, papírzacskó, borítékok, szórólapok, reklámkiadványok

zsíros, olajos, élelmiszerrel szennyezett papír, papírcímke, használt egészségügyi papírok, indigós papír, faxpapír, matrica/matrica hátlap, bolti (hőpapír) blokk

műanyag

PET palack (ásványvizes, üdítő, étolajos stb.), PP, PE, HDPE, PET, PS jelzésű flakonok és tégelyek (tejfölös és egyéb élelmiszeres dobozok, kozmetikai-, tisztító- és mosogatószeres flakonok), PP, LDPE jelzésű műanyag fóliák, kupakok, rekeszek, bevásárló reklámtáskák, zacskók, tejes és üdítő többretegű karton dobozok (tetrapack dobozok) lapítva!

vegyszeres, zsíros flakonok, motorolajos kanna, műanyag gyermekjáték, permetezőszerekes flakon, mosogatószivacs, fogkefe, pelenka, egészségügyi betétek, szennyezett zacskók, csövek, nyomtató patronok/tonerek, ruhaneműk, videó-, és magnókazetta, CD/DVD lemez, elektromos szerelvények, (konnektorok, kapcsolók), elektronikai eszközök borítása, burkolata (például monitor, nyomtató, billentyűzet, telefon), plexiüveg, hungarocell, habosított hang- és hőszigetelő anyag, padlóburkolók

fém

fém és alumínium (FE és ALU) sörös és üdítő dobozok, alufólia, fémkupak, fém konzervdobozok, egyéb fémhulladék (pl. befőttesüveg tető), alumínium és vasedények

festékes, olajos és vegyszeres doboz, elem, benzineskannák, hajtógáz flakon, szárazelem

ZÖLDHULLADÉK

A Dél-Kom Nonprofit Kft. zöldhulladék járata keretében elszállítja:

- ágnyesedék (max. 5 cm átmérőjű és 1 méter hosszú ágak, kévébe kötegelve);
- fűkaszálék, falomb (műanyag zsákba).

Tájékoztatjuk, hogy

- amennyiben a hulladék közé kommunális jellegű anyag kerül, munkatársainknak a kihelyezett növényi részeket nem áll módjukban elszállítani;
- a zsákolást és kötegelést csak úgy szabad elvégezni, hogy az szóródás mentesen alkalmas legyen a kézi emelésre, rakodásra a közterület tisztán tartása érdekében;
- a kötegeléshez kizárólag lebomló zsinag használható (műanyag és fém drót nem megengedett);
- a zsák megrakodása, terhelése alkalmazkodjon a zsák vastagságához, súlya a 20 kg-ot ne haladja meg.

A zöldhulladékot az adott napon reggel 6 óráig kell kihelyezni a gyűjtőjárat számára!

Szállítási napok 2020-ban: április 3., 17.; május 15., 29.; június 26.; július 10.;
augusztus 7.; szeptember 4., 18.; október 2., 30.; november 13., 27.

KOMPOSZTÁLÁS

A keletkezett zöldhulladékot mi magunk is komposztálhatjuk!

Komposztálható: zöldség- és gyümölcsmaradványok, kávézacc, teafű, fűszernövények, tojáshéj, magvak, liszt, vágott virág, kezeletlen papír (pl.: tojástartó) és a kerti hulladékok, fűnyesedék, ágak, elszáradt növények, faforgács illetve fahamu.

kép forrása: <https://www.tisztajovo.hu/kornyezetvedelem/2013/10/18/vas-megye-komposztal>

Nem komposztálható: ételmaradékok (csont, kenyér, főtt étel), faszén hamuja, színes újság, veszélyes anyagok, lebomló bevásárló szatyor stb.

Kész komposztot felhasználhatjuk a kertben, vagy akár a szobai növények, fűszernövények talajának javítására is.

A keletkezett komposzt magas tápanyagtartalma javítja a talaj szerkezetét, és minőségét, így nincs szükség műtrágyára sem.

DÉL-KOM NONPROFIT KFT.

BONYHÁDI ÜGYFÉLKÉPVISELET

Cím: 7150 Bonyhád Széchenyi tér 12.

Telefon: 74/500-222

E-mail: bonyhadiugyfelkepviselet@delkom.hu

Ügyfélfogadás

hétfő:	8:00-15:30
kedd:	8:00-18:00
szerda:	8:00-14:00
csütörtök:	8:00-15:00
péntek:	8:00-14:00
szombat:	8:00-12:00

BONYHÁDI HULLADÉKUDVAR

Cím: 7150 Bonyhád, 7512. hrsz.

Telefon: +36/30 602 01 76

Nyitvatartás

hétfő:	zárva
kedd:	7:00-13:00
szerda:	11:00-17:00
csütörtök:	11:00-17:00
péntek:	7:00-13:00

REZSI- ÉS ERŐFORRÁS-FELHASZNÁLÁS CSÖKKENTÉS

A háztartási energiafelhasználás közel 70%-át a fűtés teszi ki. Az alábbi tanácsok segítségével nemcsak, energiát és költségeket takaríthatunk meg, de csökkentjük háztartásunk szén-dioxid kibocsátását is.

Ha 1°C-kal csökkentjük lakásunk hőmérsékletét, 5-6%-kal kevesebb energiát fogyasztunk és évente kb. 300 kg-mal kevesebb szén-dioxidot bocsátunk ki. Ideális és egészséges hőmérséklet: 21°C. Emellett a lakás páratartalmával is javíthatunk a hőérzeten. A párásabb levegőt melegebbnek érezzük.

Napközben (mikor nem tartózkodunk otthon) a fűtést 3°C-kal visszavéve évente kb. 440 kg szén-dioxid kibocsátást előzhetünk meg. Mely nem csak a levegő minőségének, a globális felmelegedésnek, de pénztárcánknak és közérzetünknek is jót tesz.

A hő nem csak a nyílászárók üvegfelületén, de a rosszul kivitelezett, vagy régi nyílászárók esetében a tok mentén is elszökhet. A redőny jó hőszigetelő, nyáron a napsütésben védi a lakást a felmelegedés ellen, télen bent tartja a hőt, ezzel a (gyakorlatilag költségmentes) módszerrel akár 10-15%-ot is megtakaríthatunk fűtésszámlánkból.

Tartsuk szem előtt, hogy a függöny illetve bútorok ne takarják el a radiátort, mert ez kifelé vezet(het)i a hőt.

A megfelelően szigetelt épület, jó minőségű nyílászárókkal hosszútávon is jó befektetés, mellyel akár 15-20%-kal is csökkenthetjük a fűtési költségeinket.

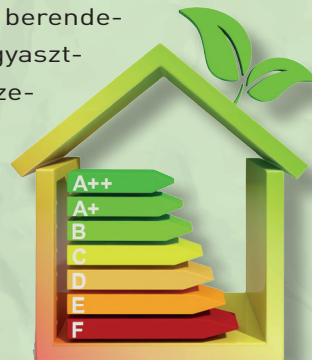
Szellőztetés céljából egész napra résnyire nyitott ablak helyett szellőztessünk naponta többször, de rövid ideig, így a levegő kicserélődik, felfrissül, viszont a lakás nem hűl ki. Főzéskor megfelelően válasszuk ki az edény-gázcso méretét (ha az égő a lábos oldalán túlnyúlik) rengeteg energia megy kárba. Fedő használatával az étel harmadannyi idő és energia felhasználásával készül el.

Elektromos energia esetében is elsődleges szempont az energiafelhasználás csökkentése, azaz, ha nem használjuk kapcsoljuk ki, illetve ha nem tartózkodunk a helyiségben akkor kapcsoljuk le a lámpát.

Egy átlagos háztartásban (amennyiben nincs villanybojler) a legnagyobb (28%) áramfogyasztó a hűtő. A régi 10-15 éves még működőképes elektronikai berendezés a mai korszerű gépekhez képest akár 2,5-szer annyi energiát is fogyaszt. Ezért figyeljük, és éljünk a pályázati lehetőségekkel, cseréljük korszerűbbre, energiatakarékosabbra. Új elektromos készülék vásárlásakor, figyeljünk az energiahatékonysági besorolásra!

Az "A+" osztályú gépek 10-20%-kal kevesebb energiafelhasználással működnek, mint az "A" kategóriába soroltak, mely éves szinten akár több tízezer forint megtakarítást is eredményezhet.

A régi elektronikai berendezéseinket kezeljük veszélyes hulladékként és a kereskedőnek, vagy a hulladékudvarba adjuk le.

kép forrása: https://napelem.blog.hu/2016/12/05/tippek_hogy_hogyan_sporoljunk_a_villanyzamlan

Használjuk ki maximálisan a természetes fény nyújtotta lehetőséget.

Használjunk energiatakarékos (LED) izzót, mely közel 80%-kal kevesebb energiát vesz fel és élettartama is sokkal hosszabb, mint a „hagyományos” égőknek.

Használjunk billenőkapcsolós elosztót így nem kell egyesével kihúznunk a csatlakozó aljzatból azokat a készülékeket, amelyek stand-by üzemmódban maradnak kikapcsolva. Stand-by üzemmódban a nap 24 óráját figyelembe véve számottevő mennyiséget fogyasztanak a készülékek.

Ha nem töltjük a telefont, akkor húzzuk ki a töltőt, mert az is (feleslegesen) fogyasztja az áramot.

Évente kétszer tisztítsuk meg a hűtőszekrény hátulján található rácst. Így javul a hűtőgép hőleadása és kevesebb energiát fog fogyasztani! Javíthatunk a teljesítményen ha évente egyszer legalább le is olvasszjuk.

Elkerülhető a légkondicionáló használata, ha éjszakánként szellőztetünk. Reggelig a lakás hőmérsékletét, így kellemesre csökkenthetjük, a déli nap hevét pedig redőnnyel tarthatjuk kint. Még jobb ha árnyat adó fát/fákat ültetünk a házunk köré (főként a déli oldalra).

A hőszivattyús rendszerek (levegős; talaj/víz; víz/víz hőszivattyú) környezetkímélő fűtési/hűtési és használati melegvíz előállítására alkalmasak.

Napelemes rendszerekkel villamos energiát tudunk előállítani.

Használati melegvíz igényünket napkollektoros rendszerrel is kiegészíthetjük, fedezhetjük.

kép forrása:
<https://www.homeinfo.hu/epitkezés-felújítás/villamosság/2152-napelem-es-vagy-napkollektor>

Lakossági, energiahatékonyságot érintő pályázati lehetőségekről az alábbi linkeken tájékozódhat:

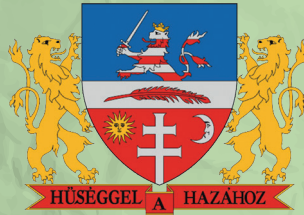
www.pafi.hu

<https://www.mfb.hu/maganszemelyek/lakossagi-energiahatékonysagi-hitel-t32-p32>

VÁROSI SZEMLÉLETFORMÁLÓ PROGRAMOK

- Föld órája keretében a Városháza díszvilágításának lekapcsolása egy éjszakára, ezzel felhívva a lakosság figyelmét az energiatudatos életmódra
- TeSzedd! önkéntes szemétszedés a város közterületein
- Virágos Bonyhádért program
- „A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei verseny
- Európai Mobilitási Hét- Autómentes nap szeptember 22.
- **„Életfa program”** (2019-ben 82 db elültetett facsemete)
- Európai Hulladékcsökkentési Hét
- Műanyag kupak és alumínium doboz gyűjtő verseny általános iskolások számára
- Föld napja program (2020. április 24. péntek)
- 10 millió Fa Bonyhádi csoportja (2019-ben 300 db elültetett facsemete)
- COLONIA Alapítvány városszépítő akciója

Felelős kiadó:
Bonyhádi Fürdő Kft.
Szerkesztő:
Kaiser Mária

Nyomdai előkészítés: Dombi Viktória

Nyomdai munkák: Séd Kft. Szekszárd

www.sednyomda.hu

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE